Okénko z cest
Peru – opravdový ptačí ráj (6)

» Karneval ve městě Puno

TITICACA, Sillustani

Brzy ráno jsme měli vyrazit k jezeru Titicaca. Plány nám ovšem zkomplikovala policejní přehlídka. Policejní stanice byla totiž hned vedle našeho hotelu.

Policie z celého města tedy stála nastoupená před hotelem a doprava byla odtud odkloněna. Náš zdravotník získal předcházející den vysokou horalskou hůl. Stále v dobré hallowenové náladě se postavil do čela nastoupené jednotky a krátce jí velel. Policisté se jen usmívali, vždyť právě turisté jsou důvodem jejich početných řad. Autobus, který měl pro nás přijet, však stále nikde. Recepční několikrát volala do přepravní agentury i majiteli cestovní kanceláře. Ten nakonec pro nás přijel s několika taxíky s tím, že autobus dohoníme. Nastala divoká jízda po rozbitých cestách. Autobus jsme dohonili asi až 20 km za Cuscem. Taxikáři objeli bus a dávali mu světly i troubením najevo, aby zastavil. Řidiče to však naprosto nezajímalo.

Zastavil až po dalších asi 20 km na plánované zastávce u jednoho z mnoha španělských kostelů. Řidič se nám neomluvil, ani nic nevysvětlil. Omluvil se nám pouze majitel cestovky, který rovněž zaplatil taxíky. Busem jsme pokračovali dál a zastavili jsme u Raqchi. Jedná se o zbytky chrámu Viracocha, na němž kdysi byla největší známá inkská střecha. Byla to význačná svatyně a dodnes se zachovalo obrovské množství zdí domů a skladišť. Část vykopávek je zaplavena a tvoří menší jezírko, na kterém jsme pozorovali slípku zelenonohou *(Gallinula chloropus)*, čírku žlutozobou *(Anas flavirostris)* a čírku skořicovou *(Anas cyanoptera)*. Pokračujeme dál a přejíždíme nejvyšší vrchol naší cesty ležící ve výšce 4 335 m. Vegetace je zde tvořena pouze nízkým bylinným porostem. Vesnice jsou velmi chudé, místní obyvatelé pěstují pouze lamy, ovce a morčata. Časté jsou zbytky sněhu na okolních štítech a z nich stéká nespočet drobných potůčků.U vody vidíme menší druhy kachen a svým bílým zbar-

» Aymara citrónový bolívijský

» Lama vicuňa

» Trosky hrobek v Sillustani

» Holoubek picui

vením na sebe do dálky upozorňují husice andské.

Na obloze často krouží kondoři, většinou menší druhy. Zastavujeme ve vesničce Pukara. Ta je proslulá keramikou barvy hlíny. Zde jsme navštívili muzeum, jež vlastní zdejší vykopávky z let 400 před až 500 po Kristu. Večer přijíždíme k jezeru do Titicaca a ubytováváme se v městě Puno.

Ráno vyjíždíme lodí na výlet po jezeře. Proti mně usedá známý režisér Fero Fenič, se kterým si po celou cestu vyměňujeme názory na život v Peru i jinde. Na spoustu věcí máme podobný či stejný názor. Nejprve přijíždíme na Plovoucí ostrovy, kde sídlí aymarský národ Uru. Průvodce nám ukazuje postup stavby ostrovů i jednotlivých chýší. Indiáni nám předvádějí, jak žijí, a zároveň nám nabízejí místní produkty. Vidíme i úlovky zdejších rybářů. Trochu nám to připomíná skanzen, neboť na jiné části ostrova vidíme daleko modernější domky se satelity atd. Pozorujeme kormorány subtropické jihoamerické *(Phalacrocorax olivaceus olivaceus)*.Tato rasa obývá celou Jižní Ameriku od Panamy po Hornův mys. Druhá rasa tohoto druhu se vyskytuje ve Střední Americe. Poté pokračujeme na hliněný ostrov Taquile. Obyvatelé jsou kečuánsky mluvící Indiáni známí svou pletařskou tradicí. Šlapeme pěšky na vrchol kopce přes inkská terasovitá pole. V této nadmořské výšce je i krátký výšlap poměrně fyzicky náročný.

Domorodci nám potom ukazují své výrobky. Je zajímavé, že pletením se zabývají především zdejší muži. Posedávají kolem náměstí a intenzivně pletou. Při obědě nám ukazují velmi praktický způsob, jak se podle barev čapek a sukní odlišují svobodní a ženatí. A také jednoduchou signalizaci toho, zda daný muž či žena mají zájem se s protějškem seznámit. Funguje to lépe než jakákoliv seznamka či internet. Možná i z toho důvodu dochází málokdy k sňatkům domorodců a cizinců. Večer se vracíme do Puna. Na večeři si většina dává oblíbenou lamu, já však zkouším morče. Ostatní nemají odvahu. Morče pečou i s kůží zbavenou chlupů a z pečínky na vás mořské prasátko vystrkuje své hlodáky. Chutná podobně jako králík, pouze masa má poskrovnu.

Další den jsme měli vyhrazen pro nákupy a odpočinek. Ovšem z lenošení opět

sešlo, protože ve městě se právě konal karneval k výročí založení města. Dopoledne městu vévodil průvod škol. Nebyli jsme ani schopni odhadnout, jak je průvod dlouhý. Každá škola měla jiný pestrobarevný kroj a mezi nimi bylo množství místních kapel. Celé město bylo vzhůru nohama a obyvatelé se viditelně radovali. Pro chudší obyvatele z okolí Titicaca je to určitě nevšední zážitek. Turistů zde bylo minimum, takže zážitek nebyl nijak zprofanovaný. Bohužel odpolední část jsme nestihli, protože jsme Puno krátce po obědě opustili. Ladné křivky zdejších krasavic nám tedy unikly.

Vyjeli jsme k věžovitým hrobkám chullpas v Sillustani. Ty jsou umístěny na poloostrově jezera Umayo asi 30 km odtud. Stavby jsou sestaveny z kamenných prstenců poskládaných na sobě, jsou staré až 5000 let. Některé zdobí reliéfy tesané do kamene. Působí opravdu gigantickým dojmem. Pod nimi jsou tajemné kamenné kruhy, které soustřeďují energii vycházející ze země. Právě když jsme uprostřed kruhů vnímali zemskou energii, přiletělo z nebe hejno smaragdově zelených ptáků. Okamžitě jsme zajásali s vědomím, že vidíme aymary andské *(Bollborhynchus orbygnesius)*. Hejno čítalo asi 20 kusů a ještě o chvíli později přes nás přeletělo jiné menší hejno. Ovšem ptáci se mi zdáli větší než ti, s jejichž odchovy jsem slavil tolik úspěchů. Teprve později po podrobném prozkoumání fotografií jsem zjistil, že jsme se v určení ptáků zmýlili. Jednalo se o aymary citrónové bolívijské *(Bolborhynchus aurifrons margaritae)*. Ti jsou totiž na rozdíl od nominátní žluté formy citrónových celí zelení jako andští. Rozdíl je především ve velikosti a zbarvení zobáku. U aymary andského mají totiž obě pohlaví zobák zelený, kdežto u aymary citrónového bolívijského má samec zobák rohově žlutý a samice zelený. Na ostrově jezera Umayo bylo vysazeno stádo lam vikuní a ty se zde dobře množí. Nehrozí jim tu nebezpečí ani od dravců, ani od lidí. Jednu malou vikuňu nám předvedlo zdejší indiánské děvče. V trávě kolem hrobek hledají semínka hejna holoubků pikui – *Columbina picui picui* – nominátní rasa zimuje v Peru. Hnízdí ale v j. Brazílii, Bolívii, Paraguay, Uruguay a stř. Chile. Místní zemědělská stavení, kolem kterých jsme projížděli, mají vždy nad vchodem vyvěšenu keramickou sošku býčka. Tento symbol má přinést všem obyvatelům domu blahobyt. Potom se vracíme do města Juliaca, které je jakoby ztělesněním bídy místních obyvatel. Většina domů je značně zchátralá, po ulicích běhají psi a prasata a všude se válí spousty odpadků. Poblíž tohoto města je letiště, odkud odlétáme do hlavního města Limy. Ubytováváme se v pěkném hotelu v nejhezčí čtvrti Miraflores.

Ing. Josef Nožička – Uherské Hradiště
primaroute@nozicka.cz
Foto: autor

» Kormorán subtropický vyfocený na jezeře Titicaca